

ИЗВЕШТАЈ ДИРЕКТОРА РНИДС-А

О РАДУ КАНЦЕЛАРИЈЕ ТОКОМ ПРВОГ КВАРТАЛА 2023.

Београд, мај 2023. године

Садржај

Резиме	3
Послови Регистра и тржиште домена	4
Систем за регистрацију и доступност сервиса	4
Стање тржишта домена	4
Интерни ИКТ сервиси	5
Маркетинг и комуникације	6
Анализе тржишта домена	6
Истраживање „Употреба дигиталних технологија у пословању“	6
Истраживање „Анализа домаћих веб-продавница“	6
Присуство РНИДС-а у јавности	6
Анализа присуства РНИДС-а у медијима	6
Догађаји	8
Обележена годишњица домена .срб	8
Одржан Дан интернет домена Србије – ДИДС 2023	8
Одржан трећи Бизнис клуб са NiCAT-ом у Нишу	9
Учешће на догађајима других организација	9
Подршка манифестацији PC Press Top 50	9
Подршка Конгресу студената електротехнике и рачунарства	9
Сајт Фондације рнидс.срб/rnids.rs	9
Домен пројекат	10
Сајт домен.срб/domen.rs	11
Сарадња са међународним организацијама	12
Онлајн и уживо конференције током првог квартала 2023.	12
Послови регистра и тржиште домена	13
Сарадња са овлашћеним регистрима РНИДС-а	13
Пословање Фондације	13
Подршка Управном одбору и Конференцији суоснивача	13
Набавке	13
Рачуноводство и ревизија	14
Финансије	14
Финансијски извештаји	14
Преглед финансијских средстава	15
Реализација финансијског плана	16

Резиме

На крају првог квартала 2023. године укупан број регистрованих назива домена износио је: 130.537 за .rs и 2.244 за .срб. Кад је реч о укупном приливу, у првом кварталу 2023. износио је 60.190.723,00 динара (са ПДВ-ом), док је укупан прилив по основу аванса за регистрацију домена у првом кварталу 2023. износио 59.722.723 динара (са ПДВ-ом). Укупно стање новчаних средстава са хартијама од вредности на дан 31. 03. 2023, прерачунато у динарима, било је 184.053.334 динара.

У првом кварталу 2023. завршена је нова инсталација система за регистрацију назива домена и реализована су унапређења системског и инфраструктурног дела ИКТ система. Систем за регистрацију назива домена инсталиран је на новој платформи са унапређеним безбедносним функцијама, а овлашћеним регистрима РНИДС-а достављени су нови дигитални сертификати за приступ сервисима. Сем планираних прекида, сервиси РНИДС-а су у овом кварталу радили беспрекидно.

Почетком године је одржан скуп посвећен .срб домену, на ком је поклоњена нова фамилија фонтова, чију је израду финансирао РНИДС. И ове године је одржан ДИДС – Дан интернет домена Србије, у организацији РНИДС-а, под слоганом „Размишљај дигитално“ и обележавањем 15. годишњице од почетка регистрације .rs домена. Конференцију су отворили државни секретар у Министарству информисања и телекомуникација Милан Добријевић и директор Фондације „Регистар националног интернет домена Србије“ (РНИДС) Дејан Ђукић.

Послови Регистра и тржиште домена

Систем за регистрацију и доступност сервиса

У првом кварталу 2023. завршена је нова инсталација система за регистрацију назива домена и реализована су унапређења системског и инфраструктурног дела ИКТ система. Систем за регистрацију назива домена инсталиран је на новој платформи са унапређеним безбедносним функцијама, а овлашћеним регистрима РНИДС-а достављени су нови дигитални сертификати за приступ сервисима.

Прелазак на новоинсталирани систем за регистрацију назива домена благовремено је најављен и комунициран са овлашћеним регистрима, а прекид је трајао 72 минута. Све активности обављене су према плану и послови регистрације су, након прекида, настављени редовно/у редном режиму.

НАЗИВ сервиса	Трајање прекида	Расположивост
DNS сервис	без прекида	100%
Сервиси RSreg апликације	72 мин	99,94%
Финансијски сервиси регистрације	72 мин	99,94%

У циљу проширења капацитета постојећих ресурса у дата центрима инсталирани су нови сервери.

Завршено је пребацивање веб-презентација које су се налазиле код хостинг провајдера на инфраструктуру РНИДС-а.

Редовно су рађене провере рада система и инсталиране нове верзије софтвера и дигитални сертификати који су истицали у овом кварталу.

Стање тржишта домена

Први квартал 2023. године је завршен са 130.537 регистрованих .RS назива домена и исказује раст од 4,41% у односу на први квартал 2022. године. Број регистрованих .срб назива домена на крају првог квартала 2023. године износио је 2.244 и исказује пад од 7,92 процента.

Реализација обнове регистрације и нових регистрација по доменским просторима дата је у следећој табели:

Доменски простор	Јануар 2023.		Фебруар 2023.		Март 2023.	
	Нови	Обрисани	Нови	Обрисани	Нови	Обрисани
.rs	1.846	1.160	1.954	1.073	2.188	1.389
.co.rs	110	82	105	56	138	88
.org.rs	21	30	24	22	17	22
.in.rs	51	44	64	59	39	49
.edu.rs	21	15	26	21	31	15
укупно .rs	2.049	1.331	2.173	1.231	2.413	1.563
.срб	10	12	12	24	10	30
.пр.срб	0	1	0	6	0	3
.орг.срб	0	0	0	0	0	2
.од.срб	0	0	1	1	1	1
.обр.срб	0	0	1	0	1	1
укупно .срб	10	13	14	31	12	37

У табели испод дате су вредности кључних показатеља кретања броја регистрованих домена у складу с методологијом CENTR-а за први квартал 2022. и 2023. године.

.rs		І квартал 2023.	І квартал 2022.
Стопа задржавања	(број домена на крају периода – нови у току периода)/број на почетку периода	96,53%	96,68%
Стопа креирања	нови у току периода/број на почетку периода	5,08%	4,63%
Стопа брисања	обрисани у току периода/број на почетку периода	3,16%	3,02%

.срб		І квартал 2023.	І квартал 2022.
Стопа задржавања	(број домена на крају периода – нови у току периода)/број на почетку периода	96,18%	97,33%
Стопа креирања	нови у току периода/број на почетку периода	1,56%	1,94%
Стопа брисања	обрисани у току периода/број на почетку периода	3,51%	2,51%

Интерни ИКТ сервиси

Сви интерни сервиси канцеларије функционисали су без проблема.

Маркетинг и комуникације

Анализе тржишта домена

Истраживање „Употреба дигиталних технологија у пословању“

Агенција *Plummark* је за потребе РНИДС-а током јануара 2023. спровела квантитативно истраживање о томе како предузећа користе дигиталне технологије у свом пословању. Истраживање је спроведено на насумичном узорку од 650 предузећа у Србији, методом телефонске анкете (САТИ). Анкета је урађена са власницима, директорима или менаџерима који су информисани о теми употребе дигиталних технологија у свом предузећу.

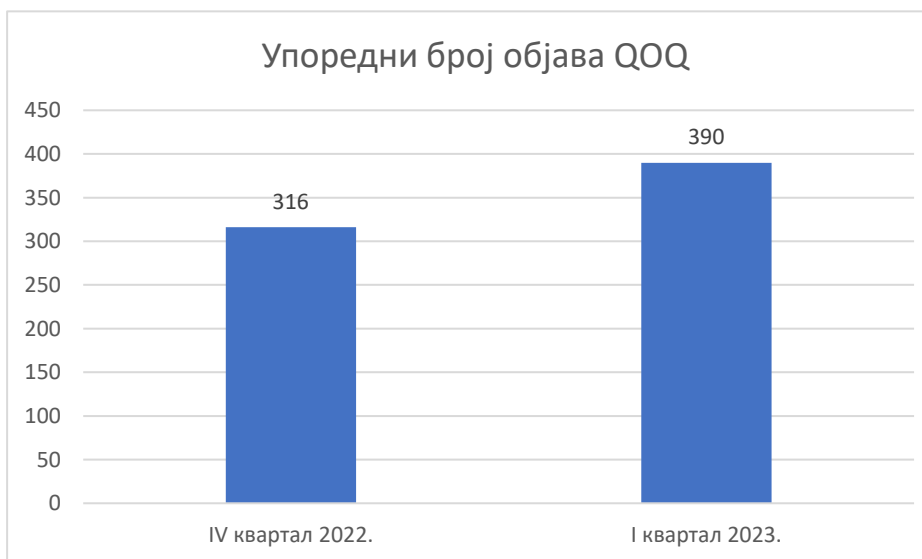
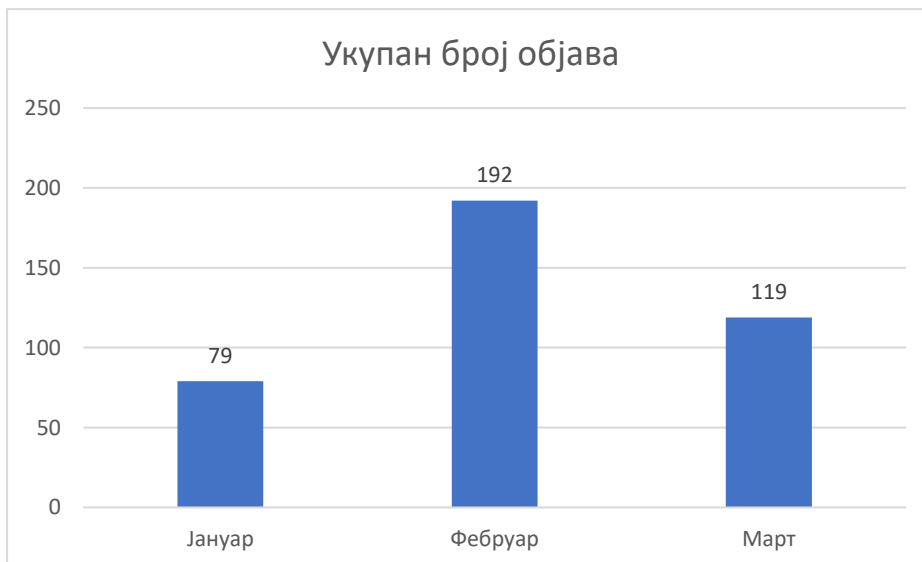
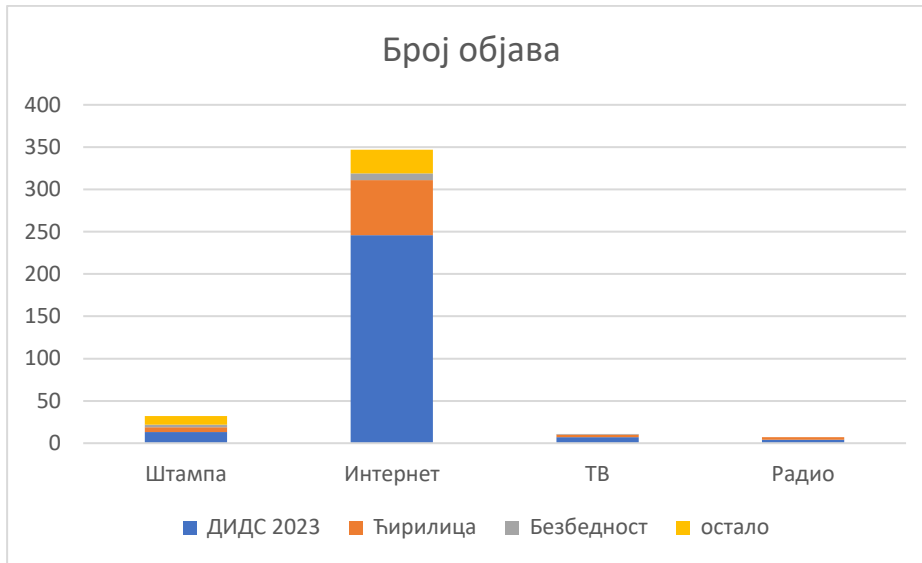
Истраживање „Анализа домаћих веб-продавница“

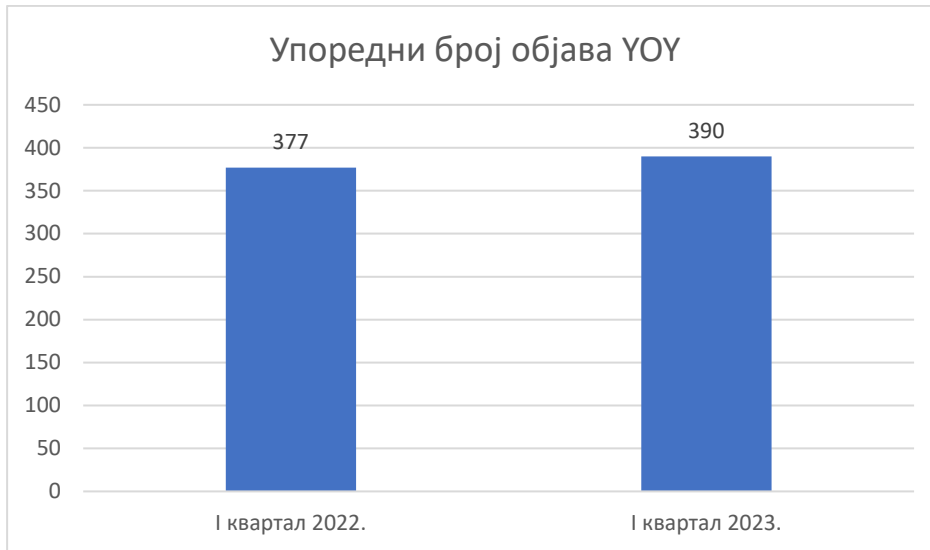
Резултати су формиран на основу истраживања које је агенција „Е-трговина“ спровела у периоду од новембра 2022. до фебруара 2023. године. Оно је обухватило 1.000 веб-продавница на сајтовима домаћих правних лица која продају робу и/или услуге. Свако правно лице је проверено у АПР-у пре укључивања у узорак како би се искључила могућност да нелегалне продавнице буду узете у обзир. За сваку продавницу је, прегледом садржаја на сајту и домена на којима се сајтови налазе, утврђено тренутно стање у складу са постављеним сетом критеријума.

Присуство РНИДС-а у јавности

Анализа присуства РНИДС-а у медијима

У првом кварталу је забележено укупно 390 објава – 30 у штампаним медијима, 342 на интернету, 11 телевизијских и 7 радијских објава. Објаве су у највећем броју покривале конференцију ДИДС 2023 (укупно 270 објава), скуп поводом једанаесте годишњице .срб домена (укупно 77 објава) и, у мањој мери, безбедност (укупно 12 објава).

Број објава у 1. кварталу 2023. у односу на 4. квартал 2022. већи је за 23,4%, док је у односу на 1. квартал 2022. већи за 3,4%.

Медијска анализа показује да су 92 различита медија извештавала о РНИДС-у – 11 штампаних медија, четири телевизијске, три радијске станице и 74 интернет портала.

Догађаји

Обележена годишњица домена .срб

Представљањем нових фонтова српске ћирилице Етар РНИДС и разговором на тему односа српског језика и вештачке интелигенције обележена је једанаеста годишњица од почетка регистрације домена .срб. О фамилији фонтова Етар РНИДС, који се могу бесплатно преузети на веб-сајту РНИДС-а, говорио је њихов аутор, графички дизајнер Петар Стошић. Слободан Марковић, саветник за дигиталне технологије у Програму УН за развој, говорио је о пројекту COMtext, односно иницијативи за развој отворених NLP/NLU (рачунарска обрада, одн. „разумевање“ природног језика) ресурса и алата за српски језик.

Одржан Дан интернет домена Србије - ДИДС 2023

Дан интернет домена Србије – ДИДС 2023 одржан је 7. марта уз учешће више реномираних говорника, предавача и панелиста. Изузетна посећеност конференције најбоља је потврда да су теме о којима је посебно било речи актуелне, добро одабране и занимљиве, што је пригодно илустровао и званични слоган **Размишљај дигитално**. ДИДС 2023 отворили су државни секретар у Министарству информисања и телекомуникација Милан Добријевић и директор Фондације „Регистар националног интернет домена Србије“ (РНИДС) Дејан Ђукић.

Одржан трећи Бизнис клуб са NiCAT-ом у Нишу

Трећи Бизнис клуб који заједно организују Фондација „Регистар националног интернет домена Србије“ (РНИДС) и Нишки кластер напредних технологија (NiCAT) одржан је 31. марта. Као и у два претходна наврата, догађај је окупио компаније чланице Кластера, али и представнике нишке академске заједнице и других пословних организација.

Учешће на догађајима других организација

Подршка манифестацији PC Press Top 50

И ове године Фондација „Регистар националног интернет домена Србије“ (РНИДС) подржала је манифестацију **PC Press Top 50**, коју је 26. пут организовао магазин *PC Press*. Свечаност доделе признања одржана је 6. фебруара у Народном музеју у Београду, а РНИДС је специјално признање доделио сајту slatkateglica.rs.

Подршка Конгресу студената електротехнике и рачунарства

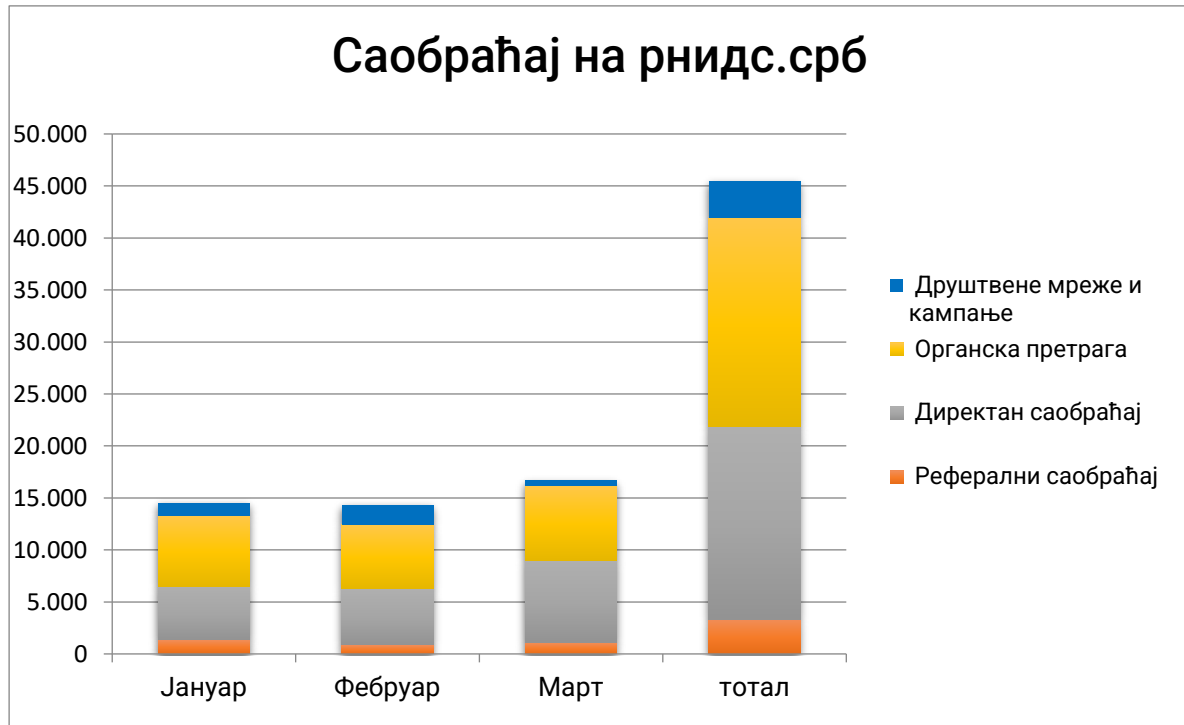
Други Конгрес студената електротехнике и рачунарства (КСЕР) одржан је од 9. до 12. марта на Златибору и окупио је више од 500 студента различитих универзитетских центара у земљи и иностранству.

Сајт Фондације ruids.rs

Током првог квартала број посета сајту (45.477) био је на истом нивоу у односу на квартал који му је претходио, а удео директног саобраћаја са посетама краћим од 0 секунди, који се приписује бот саобраћају је био нижи за 13%. Удео органског саобраћаја је остао такође на истом нивоу и чинио око 42% удела у посетама. Међутим, реферални и саобраћај од оглашавања су порасли – реферални за око 8%, а број посета од оглашавања на друштвеним мрежама за 16,640% у односу на претходни квартал. Овај пораст је очекиван имајући у виду да се током првог квартала комуникација везана за бесплатне фонтове одвија са ruids.rs.

Прегледано је 94.580 страница, 5% више него у претходном кварталу, а највише посета забележиле су странице са WHOIS сервисом (подаци о регистрованом домену, статус кодови), те страница посвећена ћириличким фонтовима (око 280% посета више у односу на четврти квартал).

Графикон у наставку показује најзаступљеније изворе саобраћаја ка сајту у првом кварталу 2023. године:

Највише интеракција корисника Линкедина забележила је најава конференције ДИДС 2023, као и текст о почетку регистрације .rs домена објављен поводом 15. годишњице тог домена.

Највећу пажњу корисника Инстаграма привукла је објава која позива на бесплатно преузимање фонтова Етар РНИДС, затим објава посвећена признању које је РНИДС добио од Војске Србије, као и објава о конференцији КСЕР.

Домен пројекат

Током првог квартала 2023. године објављено је још једанаест нових ауторских текстова на сајту domen.rs. Осим тога, сваке прве среде у месецу одржавали су се вебинари pitajte.rs, а сваког 15. у месецу имали смо садржаје на тему добрих примера употребе .rs домена, тј. студије случаја. Нови формат, интервјуи, заживео је и објављује се, са транскриптом, сваког последњег понедељка у месецу на РНИДС-овом Јутјуб каналу.

Домен пројекат унапређује свој темпо. Поред Инстаграм профила и Фејсбук странице, направљена је и засебна Линкедин страница. У току је израда новог сајта domen.rs, који је у завршној фази израде.

Припремљена је активација ради *brand awareness* кампање. Путем канала домен сајта на друштвеним мрежама поклоњен је један број мајица за трчање поводом Београдског маратона. Кампања се реализује под слоганом **Трчање је мој домен**.

У току је осмишљавање кампање „Локалац на интернету“ у сарадњи са брендом *DechkoTzar*. Кампања је хуманитарног карактера, а најављена је на ДИДС-у 2023.

Сајт домен.срб/domen.rs

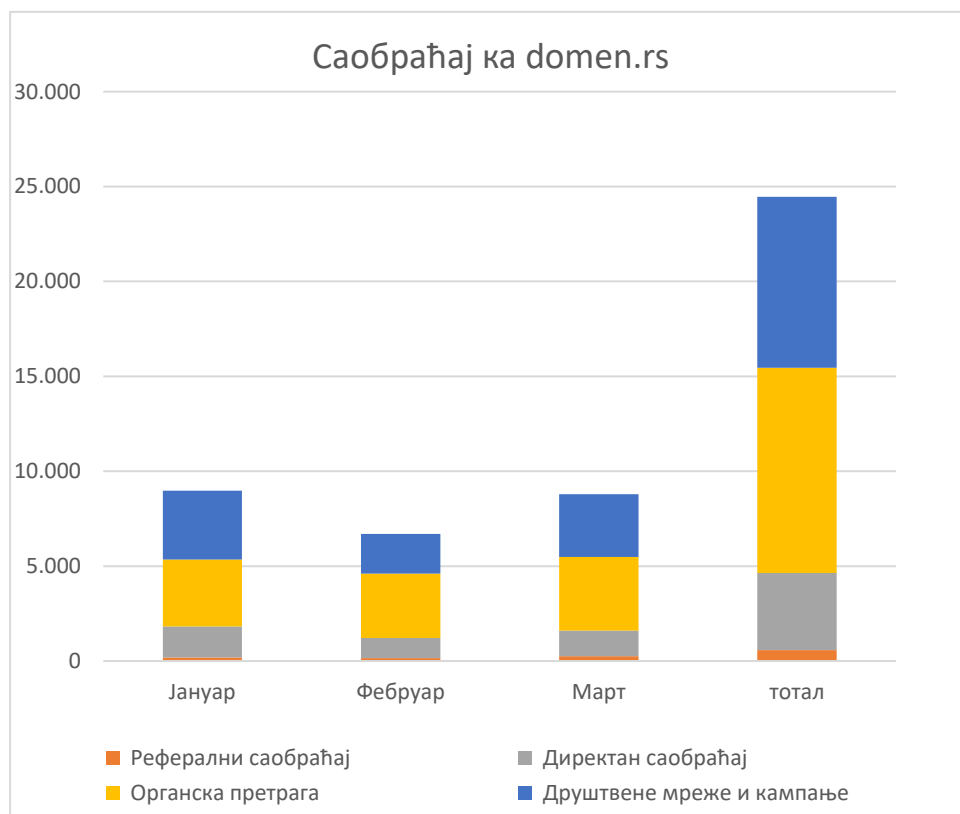
У овом периоду је просечно трајање посете сајту било нешто мање од минут и по, док је просек времена проведеног на страници износио 3,36 минута.

Током квартала је приказано 32.195 страница, што је 11,11% више у односу на број приказа у претходном кварталу. Највећи број посета забележила је насловна страна сајта (3.843), а затим страница за WHOIS претрагу (3.840). Најчитанији су били текстови:

- **Да ли исказујем ПДВ када иностраном клијенту фактуришем услуге?**
- **Испеци па реци: Свеже, ручно прављене америчке послатице усред Београда?**
- **Roberto Varessi: Тридесетогодишња традиција израде кошуља.**

Сајт је забележио 23.807 посета (12,9% више) и 17.646 посетилаца, што је 11,6% више у односу на претходни квартал. У овом кварталу органски саобраћај чини највећи део посета (46,3%), што значи да одржавамо један од циљева – побољшање органског саобраћаја ка сајту. У овом кварталу је на доменским профилима на друштвеним мрежама пласирана кампања за ДИДС, па је велики број посета стигао одатле (30,2%).

На следећем графикону можемо видети најзаступљеније изворе саобраћаја ка сајту у првом кварталу 2023. године:

Када је реч о друштвеним мрежама, највише саобраћаја је долазило са Фејсбука (73,79%), затим са Линкедина (12,04%) и на крају са Инстаграма (9,54%).

Са Фејсбука је било највише посета ка тексту **Човек против машине**, 142 посете, а са Линкедина ка истом тексту 35 посета.

Посете са друштвених мрежа и даље имају значајан проценат, али не директне посете већ оне које су настале захваљујући формираним кампањама, које су у овом кварталу биле значајније због кампање за конференцију ДИДС.

Сарадња са међународним организацијама

Одлучено је да 31. маја у Београду РНИДС буде домаћин **CENTR Jamboree**, једног од највећих догађаја европских регистара. У складу са тим, у току првог квартала су започете организационе припреме и планирања.

Онлајн и уживо конференције током првог квартала 2023.

Датум одржавања скупа	Скуп/Организација	Место	Делегирани учесник
8. 2. 2023.	56th CENTR Administrative workshop	Винтертур, Швајцарска	Александар Костадиновић
8. 2. 2023.	56th CENTR Administrative workshop	онлајн	Жарко Кецић
16 – 17. 2. 2023.	68th CENTR Legal & Regulatory workshop	Брисел, Белгија	Дејан Ђукић
21 – 23. 2. 2023.	APTLD83	Вијентијан, Лаос	Дејан Ђукић
11 – 16. 3. 2023.	ICANN76	Канкун, Мексико	Дејан Ђукић
11 – 16. 3. 2023.	ICANN76	онлајн	Жарко Кецић
1 – 2. 3. 2023.	37th CENTR Marketing workshop	Фиренца, Италија	Дијана Милутиновић, Маријана Борковић
1 – 2. 3. 2023.	37th CENTR Marketing workshop	онлајн	Предраг Милићевић
17. 3. 2023.	Cyber security in the public administration	Скопље, Македонија	Дијана Милутиновић
28. 3. 2023.	1. Universal Acceptance Day	Јереван, Јерменија	Дејан Ђукић

Послови регистра и тржиште домена

Сарадња са овлашћеним регистрима РНИДС-а

Током квартала су одржани састанци са представницима више овлашћених регистара. На састанцима се, као и у претходном периоду, разговарало о унапређења сарадње РНИДС-а са овлашћеним регистрима и њиховим предлозима.

Комуникација са овлашћеним регистрима у вези са преласком на нову инсталацију система за регистрацију назива домена била је на највишем нивоу и процес је обављен без проблема.

Периодично су рађене провере овлашћених регистара у складу са Административно-техничким условима за рад овлашћених регистара.

Портал за овлашћене регистре

Настављен је пројекат израде портала, у оквиру кога су биле актуелне следеће активности:

- Дефинисање и постављање система за управљање корисницима
- Дефинисање приказа у зависности од тога који је корисник логован
- Израда базе знања.

Пословање Фондације

Подршка Управном одбору и Конференцији суоснивача

Током првог квартала 2023. било је 38 обнова чланства у Конференцији суоснивача са укупним износом 456.000,00 динара.

У том периоду одржана је једна изборна седница Конференције суоснивача и четири седнице УО.

Набавке

Осим стандардних набавки за потребе редовног пословања, у овом кварталу извршена је набавка добара и услуга за догађаје које организује или подржава РНИДС.

Рачуноводство и ревизија

Током јануара спроведен је и попис имовине и обавеза РНИДС-а са стањем на дан 31. 12. 2022. У току првог квартала је завршена израда финансијских извештаја за пословну 2022, а након тога је извршена њихова предаја АПР-у.

Финансије

Финансијски извештаји

У наредној табели су укратко приказани кључни показатељи пословања за 1. квартал 2023. и стање на дан 31. 3. 2023. и одговарајуће стопе раста:

.000 РСД	1. кв. 2022.	1. кв. 2023.	%
	или 31. 12. 2022.	или 31. 3. 2023.	
Пословни приходи	44.945	49.443	110,01%
Пословна добит	10.678	5.707	53,45%
Нето резултат	9.887	4.437	44,88%
Актива	253.268	259.795	102,58%
Капитал	157.439	161.874	102,82%
Нето дуг	-72.561	-77.300	106,53%
Нето обртни фонд	48.300	49.359	102,19%
Текући рацио ликвидности	1,50	1,50	100,00%
Брзи рацио ликвидности	1,40	1,41	101,18%
Готовински рацио ликвидности	0,76	0,79	104,26%

Преглед финансијских средстава

У наставку документа је дато стање финансијских средстава, орочења и Хов на дан 31.03.2023, паралелно са 31.12.2022:

Датум	31.12.2022.		31.03.2023.	
Средњи курс евра	117,3224		117,2933	
Валута	РСД	ЕУР	РСД	ЕУР
Средства у РСД	РСД	Прерачунао у ЕУР	РСД	Прерачунао у ЕУР
Текућа средства у РСД	101.288.149	€863.331	105.399.410	€898.597
Орочена средства у РСД	6.000.000	€51.141	6.000.000	€51.154
Укупно	107.288.149	€914.473	111.399.410	€949.751
Средства у ЕУР	Прерачунао у РСД	ЕУР	Прерачунао у РСД	ЕУР
Текућа средства у ЕУР	25.595.731	€218.165	26.088.484	€222.421
Орочена средства у ЕУР				
Укупно	25.595.731	€218.165	26.088.484	€222.421
Укупно без ХОВ	132.883.880	€1.132.638	137.487.894	€1.172.172
Хартије од вредности	46.576.993	€397.000	46.565.440	€397.000
Укупно новчана средства	179.460.873	€1.529.638	184.053.334	€1.569.172

Реализација финансијског плана

Шифра	Назив	План	Реализовано до 31. 3.	Преостало за реализацију	Процент реализације
A	Приливи	211.569.161	60.190.723	151.378.438	28%
1	Приливи за регистрацију домена	207.569.731	59.722.723	147.847.008	29%
2	Накнаде за чланство суоснивача	1.752.000	456.000	1.296.000	26%
2.1	Постојећи суоснивачи	1.608.000	456.000	1.152.000	28%
2.2	Нови суоснивачи	144.000	0	144.000	0
3	Финансијски приливи	2.149.430	0	2.149.430	0
4	Остали приливи	98.000	12.000	86.000	12%
4.1	Услуга провере оспособљености	48.000	12.000	36.000	25%
4.2	Приливи из иностранства	0	0	0	0
4.3	Остало	50.000	0	50.000	0
Б	Одливи	252.823.128	56.241.178	196.581.950	22%
5	Послови регистра	36.786.000	2.998.742	33.787.258	8%
5.1	Системи	32.041.104	2.812.038	29.229.066	9%
5.2	Софтверске лиценце	2.948.112	186.704	2.761.408	6%
5.3	Политике и правила	530.000	0	530.000	0
5.4	ЦЕРТ и безбедност	1.266.784	0	1.266.784	0
6	Маркетинг и комуникације	25.086.800	7.954.563	17.132.237	32%
6.1	Истраживање тржишта	2.000.000	278.650	1.721.351	14%
6.2	Промоција	8.747.040	1.957.268	6.789.773	22%
6.3	Услуге маркетинга и пи-ара	4.200.000	877.277	3.322.723	21%
6.4	Догађаји и пројекти	10.139.760	4.841.370	5.298.390	48%

Шифра	Назив	План	Реализовано до 31. 3.	Преостало за реализацију	Процент реализације
7	Друштвено одговорно пословање	8.502.400	1.958.424	6.543.976	23%
7.1	Спонзорства и донације	4.000.000	770.972	3.229.028	19%
7.2	Сарадња са факултетима, државним органима и др. организацијама	3.752.400	1.187.452	2.564.948	32%
7.3	Подршка и награде	750.000	0	750.000	0
8	Сарадња са овлашћеним регистрима	5.772.000	0	5.772.000	0
8.1	Тржишна сарадња	2.940.000	0	2.940.000	0
8.2	Техничка сарадња	1.557.600	0	1.557.600	0
8.3	Обуке и радионице	1.274.400	0	1.274.400	0
9	Сарадња са међународним и домаћим организацијама	21.043.058	6.721.562	14.321.496	32%
9.1	Међународне организације	19.446.258	6.662.872	12.783.386	34%
9.2	Домаће организације	1.596.800	58.690	1.538.110	4%
10	Интернет сајтови РНИДС-а	5.419.080	439.746	4.979.334	8%
10.1	Редовно одржавање и хостинг	1.843.800	439.746	1.404.054	24%
10.2	Израда и унапређење сајтова	3.575.280	0	3.575.280	0
11	Пословање Фондације	120.488.190	27.985.905	92.502.285	23%
11.1	Конференција суоснивача	7.565.413	999.759	6.565.654	13%
11.2	Управни одбор	20.937.737	4.170.125	16.767.612	20%
11.3	Остала тела	2.984.948	566.664	2.418.284	19%
11.4	Остали заједнички трошкови	283.200	0	283.200	0

Шифра	Назив	План	Реализовано до 31. 3.	Преостало за реализацију	Процент реализације
11.5	Запослени	64.254.570	16.516.647	47.737.923	26%
11.6	Унапређење рада канцеларије	1.674.686	60.000	1.614.686	4%
11.7	Режијски трошкови	3.978.166	773.443	3.204.723	19%
11.8	Професионалне услуге	9.111.366	2.853.135	6.258.231	31%
11.9	Набавка и одржавање канцеларијске опреме и просторија	4.557.864	458.728	4.099.136	10%
11.10	Осигурање	850.500	191.797	658.703	23%
11.11	Административно-логистички трошкови	4.289.740	1.395.608	2.894.132	33%
12	Финансијско-порески одливи	24.550.000	7.995.707	16.554.293	33%
12.1	Финансијски одливи	350.000	103.931	246.069	30%
12.2	Порески одливи	24.200.000	7.891.775	16.308.225	33%
13	Резерва	5.175.600	186.528	4.989.072	4%
13.1	Резерва Управног одбора	1.000.000	0	1.000.000	0
13.2	Резерва Директора	3.500.000	0	3.500.000	0
13.3	Пренета плаћања из претходне године	675.600	186.528	489.072	28%

У Београду,
10. мај 2023. године

Дејан Ђукић
директор РНИДС-а